

RODENBACH'S VRIENDEN, katholiek Vlaams studentengenootschap aan de Gentse universiteit.

Op 21 mei 1887 werd door zes studenten aan de Gentse universiteit de Vlaamsch Katholieke Gilde opgericht, met de steun van vooral professor **Adolf de Ceuleneer**, die erevoorzitter werd en dat meer dan een kwarteeuw zou blijven. Vanaf 1889 werd de naam Rodenbach's Vrienden gehanteerd. Opzet was bundeling van de Vlaamsgezinde katholieke studenten, enerzijds tegen de invloed van het toen liberale 't Zal wel gaan, anderzijds omdat de Association générale des Etudiants catholiques (in het vorige decennium vooral tegen de liberale studenten opgericht door, onder meer, **Joris Helleputte**) nauwelijks plaats bood aan Vlaamse verlangens.

Een der eerste acties was de verzending van een verzoekschrift op 20 december 1887 ten gunste van het wetsvoorstel-**Edward Coremans** voor de vernederlandsing van het vrij middelbaar onderwijs; dergelijke verzoekschriften zouden nog verscheidene malen worden verstuurd. Jarenlang zouden de activiteiten van de Rodenbach's Vrienden echter hoofdzakelijk van culturele aard zijn (waarbij we op een opvallende zelfwerkzaamheid van de leden moeten wijzen) en ook veel algemeen vormende voordrachten omvatten (wat een constante was in de toenmalige **studentenbeweging**). Tot de Eerste Wereldoorlog legden ze een zelden verflauwend animo aan de dag; het ledental schommelde tussen

vijftig en honderd; de procentuele deelneming ervan aan het verenigingsleven lag zeer hoog. Als publicaties gaven ze (ongeregeld) eigen jaarboeken uit en in 1910 waren zij het die het maandblad *Hoogstudent* lanceerden (waarmee ze echter méér dan slechts hun eigen leden wilden bereiken) en het tot zijn verdwijnen in 1914 zouden leiden. Verder kregen ze publicatieruimte voor jaarverslagen en Vlaamse letterkundige proeven in de van 1902 af verschijnende *Almanach* van de Association générale, waaruit ze waren voortgekomen. De Rodenbach's Vrienden namen vanaf 1899 het initiatief voor de Studentencongressen voor de vernederlandsing van de (eigen) universiteit, door samen met 't Zal wel gaan het eerste Algemeen Vlaamsch Studentencongres te organiseren; ze hielden ook geregeld contact met Leuven (Met Tijd en Vlijt en het Katholiek Vlaams Hoogstudentenverbond); in 1911 zouden ze, vooral met Lovanienses, het Algemeen Katholiek Vlaamsch Hoogstudentenverbond (AKVHV) oprichten, waarvan ze de Gentse tak uitmaakten.

De strijd voor de vernederlandsing van Gent bracht hen er ook toe sterker naar buiten te treden; verscheidene leden traden op als sprekers elders in Vlaanderen, in samenwerking met het **Algemeen-Nederlands Verbond** (ANV). Later, vanaf 1912, engageerden ze zich ook in de taalgrensactie (*Taalgrens Wakker!*) van hun oud-voorzitter Jozef Goossenaerts en oud-secretaris Adiel Debeuckelaere; deze heeft ook nog een Bond van Oud-leden der Rodenbach's Vrienden gesticht, waarvan de activiteiten door zijn vertrek uit Gent (1912) opgehouden zijn.

Op sociaal gebied waren ze de enige studentenvereniging te Gent die "deelnam aan den stoet onzer Vlaamschgezinde anti-socialistische werklieden" en zelfs omhalingen voor stakers organiseerde. Deze democratische pogingen, samen met de intensivering van de strijd voor de vernederlandsing van de Gentse universiteit, hebben ongetwijfeld de verhouding met de Association générale steeds onbehaaglijker gemaakt; ze kwamen er dan ook vrijwel los van te staan.

Door oorlogsomstandigheden verdwenen de Rodenbach's Vrienden. Aan de door de Duitse bezetter vernederlandste universiteit werd hun rol overgenomen door de Jan van Ruusbroeckkring.

In het academisch jaar 1919-1920 richtte **August de Schryver**, toen student in de rechten, de vereniging herop en heeft tevergeefs getracht archief en vlag terug te krijgen. De abnormale studieregeling (voor oud-strijders) bemoeilijkte echter het studentenleven en de vroegere rol van voortrekker van de Vlaamsgezinde studentenbeweging was in 1919 al overgenomen door het **Algemeen Vlaamsch Hoogstudentenverbond** (AVHV-tak Gent); als katholieke organisatie ondervonden de opnieuw opgerichte Rodenbach's Vrienden tegen-

werking van de solide gevestigde conservatieve Association générale en konden ze weinig stellen tegenover de geestelijke leiding van pater Jules Callewaert (Studentenretret, later Sint-Thomasgenootschap). Op een nog niet achterhaald moment (reeds in 1923?) werden ze hervormd tot KVHV-Gent, dat echter door de overheersende positie van het AVHV evenmin kon uitgroeien.

Op 19 november 1930 dook de naam Rodenbach's Vrienden weer op bij de stichting van de gezelligheidsvereniging van de Roeselarenaars die te Gent studeerden en zich organiseerden in een Seniorenkonvent (SK) naar het voorbeeld van Leuven (onder impuls van Mon de Goeyse). Van deze vereniging vindt men levenstekenen tot eind van de jaren 1930, maar ze had niets meer gemeen met de vereniging uit de jaren 1887-1923.

ILLUSTRATIE(s), zie: studentenbeweging Gent.

LUK KONGS* EN KOEN PALINCKX